

OREL KRÁLOVSKÝ DALŠÍM PŘEDMĚTEM OCHRANY PTAČÍ OBLASTI SOUTOK – TVRDNICKO

V únoru 2019 schválila česká vláda novelizaci vládního nařízení o zřízení ptačí oblasti Soutok – Tvrdonicko. Novelou byl mezi stávajících devět druhů - předmětů ochrany ptačí oblasti Soutok – Tvrdonicko (čáp bílý (*Ciconia ciconia*), včelojed lesní (*Pernis apivorus*), luňák hnědý (*Milvus migrans*), luňák červený (*Milvus milvus*), roroh velký (*Falco cherrug*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluna šedá (*Picus canus*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) a lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)) zařazen i desátý – orel královský (*Aquila heliaca*). Nařízení vymezilo i tzv. bližší ochrannou podmínku, která omezuje lesohospodářské aktivity v okolí známých obsazených hnízd tohoto druhu v hnízdní době (února - červenec).

Orel královský u nás začal hnízdit v roce 1998, a to právě v oblasti soutoku Moravy a Dyje. Od roku 2001 zde hnízdí dva páry, v roce 2004 dokonce tři páry. Do roku 2007 byla tato oblast naší jeho jedinou hnízdní lokalitou a nadále zůstává jádrovou oblastí jeho výskytu v České republice, a to nejen jako hnízdiště, ale i jako místo s většími koncentracemi nedospělých ptáků v mimohnízdním období. V následujících letech postupně pokračovalo šíření zahnízděním na okresech Znojmo, Brno-venkov, Hodonín a Uherské Hradiště. V současné době hnízdí na jižní Moravě mezi 5 a 10 páry. Šíření je dáno především nárůstem jádrové populace v Maďarsku a na Slovensku. Do loňského roku bylo u nás ze 61 případů hnízdění úspěšně vyvedeno celkem 86 mláďat.

Orel královský. Foto: wiki commons https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Kaiseradler_Aquila_heliaca_e_amk.jpg

Předmětná novela je víceméně formálním aktem, který stvrzuje stávající spolupráci mezi ochranou přírody a lesním provozem (Lesy ČR, s.p., lesní závod Židlochovice, polesí Soutok) při ochraně jednoho z našich nejvzácnějších druhů dravců. Do r. 2007 bylo vyrušování lesními pracemi spolu s vichřicemi nejčastějšími příčinami neúspěšného hnízdění orlů královských, v pozdějších letech již k tomuto typu vyrušování nedocházelo.

Zařazení orla královského mezi předměty ochrany PO Soutok – Tvrdonicko bylo také jednou z podmínek, za kterých může Česká republika čerpat prostředky z projektu EU PannonEagle LIFE. Hlavním cílem

projektu je podpora nárůstu populace orlů královských v panonské oblasti pomocí snížení úhynů způsobených pronásledováním orlů člověkem (jedná se zejména o kladení otrávených návnad).

V našich poměrech považujeme za daleko důležitější naplnění druhé z podmínek naší účasti na tomto mezinárodním projektu, a sice zařazení orla královského mezi zvláště chráněné druhy živočichů novelizací vyhlášky č. 395/1992 Sb. Zatím totiž tento vzácný druh mezi zvláště chráněné druhy paradoxně zařazen není a požívá tak pouze tzv. „obecné ochrany“.

David Horal

